

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 18/16

ДЕТСКА ГРАДИНА “РАН БОСИЛЕК” – ГР.ГАБРОВО
УЛ.” БАЛКАН “ № 2 / ТЕЛ : 808 216

ЗАПОВЕД

№ РД 04-5 / 15.09.2023г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и във връзка с решение на педагогическия съвет с Протокол № 1 от 13.09.2023г.

УТВЪРЖДАВАМ:

1. Стратегията за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвими групи ДГ”Ран Босилек” през учебната 2023 / 2024 година
2. Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвими групи ДГ”Ран Босилек” през учебната 2023 / 2024 година

С настоящата заповед да се запознаят всички заинтересовани лица за сведение и изпълнение.

Снежана Войчева –
Директор на ДГ ”Ран Босилек”

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 1/16

**ДЕТСКА ГРАДИНА “РАН БОСИЛЕК”-ГР.ГАБРОВО
УЛ.” БАЛКАН “ № 2 / ТЕЛ: 808 216**

Утвърдил:
Директор:

/ Снежана Войчева /

СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ В ДГ “РАН БОСИЛЕК” ГР.ГАБРОВО ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023 / 2024 ГОДИНА

Стратегията за предоставяне равни възможности и приобщаване на деца от уязвимите групи в ДГ “Ран Босилек” е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №.1/ 13.09.2023г. и е утвърдена със Заповед № РД 04 –5 / 15.09.2023г.

Документ в съответствие с ISO 9001:2015
СУК разработена в съответствие с ЗПУО от 1.08.2016г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 2/16

Въведение

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в образователните институции, да изготви и приеме програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/. Изграждането на такава програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока *Изграждане на образователна среда за:*

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на деца с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Стратегията определя актуалните цели за образователна интеграция на децата от уязвимите групи, начините за реализирането им и очакваните резултати. Тя се опира на миналия положителен опит, начертава бъдещите действия по посока на очаквания резултат, търси външни ресурси и потенциални възможности.

Образователната интеграция изисква защита правата на децата, недопускане на дискриминация и осигуряване на адекватни предпоставки за социална реализация.

Образователната интеграция е процес, при който децата от уязвимите групи се обучават в съответствие с българското законодателство и релевантните международни договори, които са ратифицирани, обнародвани и влезли в сила за Република България. В хода на този процес се прилагат и използват разнообразни методи и форми за работа с деца и родители от всички уязвими групи, съобразявайки се с тяхната етнокултурна и социална специфика.

Ценности и ръководни принципи на стратегията

1. Ценностите и ръководните принципи на демократичното общество и по-специално принципът за равенството и не дискриминацията, закрилата на децата и защита на малцинствата.

2. **Законосъобразност** – съответствие на целите и на предлаганите дейности на законите и подзаконовите нормативни актове.

3. **Партньорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, другите държавни институции и гражданското общество, на децата и родителите в реализацията на политика за образователната интеграция на децата от уязвими групи.

4. **Прозрачност и популяризиране на дейностите и резултатите** – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

5. **Приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на стратегическите цели.

6. **Устойчивост на резултатите** – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 3/16

7. **Своевременност** – осигуряване на навременни адекватни мерки за предотвратяване на възможни рискове за осъществяване на образователната интеграция на децата от уязвими групи.

8. **Отчетност, мониторинг и контрол** на реализацията на целия процес на образователна интеграция, включваща в себе си анализ и оценка на постигнатите резултати.

9. **Иновативност** – разработване на нови подходи за равен достъп до качествено образование и успешна образователна интеграция на децата от уязвими групи.

Стратегически цели

1. Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за всяко от децата.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на осъществявания образователно- възпитателен процес и превръщане на културното многообразие в източник на взаимно опознаване и създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от уязвими групи.

Постигането на целите се осъществява чрез:

➤ **превенция**, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват;

➤ **интервенция**, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

1. Осигуряване на позитивна образователна среда – атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.
2. Повишаване качеството на образованието.
3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.
4. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

1. Повишаване участието и ангажираността на родителите индивидуалното и групово наставничество.
2. Подкрепа за развитието на децата от уязвими групи.
3. Развитие на занимания по интереси.

Дейности за постигане на стратегическите цели

1. Провеждане на информационни кампании сред родители.
2. Работа с родителите на децата от етническите малцинства за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо уязвимите групи.

Документ в съответствие с ISO 9001:2015
СУК разработена в съответствие с ЗПУО от 1.08.2016г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 4/16

4. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца от етническите малцинства.

5. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна сред, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

6. Прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и работа в мултикултурна образователна среда.

7. Разпространение на добри практики за запазване и популяризиране на културните традиции на етническите общности.

Очаквани резултати

1. Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.

2. Повишен обхват на децата подлежащите на задължително предучилищно образование и възпитание (4-5-6 годишна възраст).

3. Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

4. Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда от педагогическите специалисти.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 5/16

**ДЕТСКА ГРАДИНА “РАН БОСИЛЕК”-ГР.ГАБРОВО
УЛ.” БАЛКАН “ № 2 / ТЕЛ: 808 216**

Утвърдил:

Директор:

/ Снежана Войчева /

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ В ДГ “РАН БОСИЛЕК” ГР.ГАБРОВО ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023 / 2024 ГОДИНА

Програмата е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет с Протокол №.1/ 13.09.2023г. и е утвърдена със Заповед № РД 04 – 5 / 15.09.2023г.

Документ в съответствие с ISO 9001:2015
СУК разработена в съответствие с ЗПУО от 1.08.2016г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 6/16

I.УВОД

Настоящата програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, както и ефективното прилагане на политики за подобряване качеството на образование и живот, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира образователен процес, съобразно потенциала и силните страни на децата. Програма се основава на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Международната конвенция за правата на детето;
- Световната програма на ЮНЕСКО "Образование за всички";
- Националния план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания;
- Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България ;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закона за закрила на детето;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;

Уязвими групи са деца- диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца в риск, деца, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежнци, деца от различни етнически групи, с други идентифицирани нужди.

Настоящата програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи на ДГ "Ран Босилек" гр.Габрово е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на предучилищното образование.Представени са основните документи, регламентиращи необходимостта от образование за всички и са анализирани социалните предпоставки и дейности за приобщаващо образование.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на стратегията за развитие на детската градина.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 7/16

Програмата представя:

- SWOT анализ –определяне на уязвимите групи деца в ДГ "Ран Босилек" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, за предоставяне на равни възможности;
- дефиниране на дейности, насочени към предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, с цел създаване на необходимите условия за ефективно приобщаващо образование на децата в предучилищна възраст, чрез използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на детската градина в желана територия - подобряване на материално-техническата база, включване на децата в различни допълнителни форми и дейности, проекти, целодневна организация на образователния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на детската градина, Годишния план за цялостната дейност и Плана за квалификация на педагогическите кадри
- обмен на добри и работещи практики, между заинтересованите страни,

I. Анализ и оценка на дейностите по образователна интеграция на деца от уязвимите групи в ДГ "Ран Босилек" през предходната учебна година

През последните години се създава една пъстра картина на деца от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и деца със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В детската градина се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
 - уменията за общуване с представители на различни култури,
 - съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.
- Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образуват и квалифицират за учители, за да имат пряко участие в образованието на децата. При децата в предучилищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Процесът на интеграция чрез образование дава възможност на децата от различни етнически групи да получат необходимата подготовка, гарантираща им пълноценно участие и реализация във всички сфери на живота в условията на пазарна икономика. Основните проблеми, затрудняващи качествено образование, равноправната интеграция и развиването на културната идентичност на децата от етническите малцинства и по - специално от ромското са следните :

1. Затруднена адаптация на децата от ромски произход в детската градина;
2. Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчното владение на българския език;
3. Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми;
4. Недостатъчна подготвеност на преподавателите за работа в мултиетническа среда;
5. Нередовно посещение и непълноценно участие в учебно - възпитателния процес и отпадане на децата от подготвителна група в детската градина;

Основните причини, поради които отпадат деца са:

1. Икономически – ниски доходи на семейството, безработни родители и др.;

Документ в съответствие с ISO 9001:2015
СУК разработена в съответствие с ЗПУО от 1.08.2016г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 8/16

2. Социални – родителска незаинтересованост, липса на контрол от страна на семейството, отрицателно въздействие на средата, лоши битови условия, влияние на различни криминогенни фактори и др.;

3. Личностни – липса на мотивация за учене, негативно отношение към училището, трудности в общуването с учители и другите деца, личностни особености и др.;

Интеграцията на малцинствата е процес на социално-икономическо, политическо и културно включване на тези групи в българското общество. Интеграцията налага промяна в начина на тяхното възприемане, категоризиране и представяне от мнозинството. Мнозинството трябва да уважава уникалността на малцинството и да съдейства за утвърждаването му. Подпомагането на определени социални групи или индивиди с цел тяхната своевременна и адекватна обществена актуализация е обективна потребност на съвременното демократично общество.

Обхващането на всяко дете с увреждане в предучилищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в детската градина нараства броят на интегрираните деца със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

II. Водещи принципи при реализацията на програмата

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в детските градини, която да включва:

- а/ достъпна архитектурна среда;
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата;
- в/ диагностична и консултативна дейност;
- г/ специални учебно-технически средства;
- д/ индивидуални образователни програми;

III. Цели, задачи и дейности за образователна интеграция и приобщаване на децата от уязвимите групи в ДГ „Ран Босилек“ през новата учебна година

ОСНОВНА ЦЕЛ :

1. *Гарантиране на достъп не само до образование, но и до осигуряване на смислово участие, постижения и успех, осигуряване на приобщаващото образование за всички деца в детската градина, независимо от техните силни или слаби страни в която и да било област, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език.*

ПОДЦЕЛИ:

1. Подкрепя на самостоятелната активност на детето, с което да се подпомогне овладяването на важни житейски и социални умения;
2. Активно включване и участие в образователния процес;
3. Вариативност при организацията на образованието и възпитанието;
4. Партньорски отношения с родителите.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 9/16

5. Успешна социализация на децата от уязвимите групи, за формирането на ценностна система, основана на уважение към правата и свободата на всеки индивид, без дискриминация.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ :

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.
5. Интегриране към традиционните български и общочовешки ценности, при отчитане на неговата принадлежност към етническа, религиозна или специфична социокултурна общност.
6. Формиране на положително отношение към училището и създаване на мотивация за учене, особено за децата живеещи в среда, в която образованието не се възприема като ценност.
7. Противодействие срещу проявите на дискриминация в детското заведение.

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. *Културно-образователна среда за приобщаване* - Средата е източник за психично развитие за децата. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за опознаване на света и личностно развитие.
2. *Педагогическите специалисти* - В разнообразната палитра от фактори, обезпечавачи образователното приобщаване, съществена роля има и отношението на педагогическите специалисти към децата и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им оказват адекватна подкрепа за развитие.
3. *Технологии за осъществяване на приобщаващото образование* - За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични технологии на педагогическо взаимодействие.
4. *Сътрудничество със семейството и общността* - Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви връзки на образователната институция и семейството на основата на общия интерес за развитието на детето.

РАННО ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование.
2. Ранното оценяване се извършва от педагогическите специалисти в детската градина. Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина включва:

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 10/16

2.1. Ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения - от учителите в групата в детската градина и/или от психолога, и/или от логопеда в детската градина;

2.2. Определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето;

2.3. Определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, при:

- а) затруднения във физическото, познавателното, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното, творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група;
- б) наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето;
- в) наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението, научаването и участието на детето в дейността на детската градина;
- г) наличие на изяви силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта, които се нуждаят от развитие и стимулиране.

3. Ранното оценяване на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения. Оценяването се провежда индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, след информирането му за начина на провеждането и за ползата от прилагането на скрининга.

4. След провеждане на оценяването родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с резултатите от него.

5. В зависимост от резултатите от оценяването координиращият екип съвместно с родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, определя за всяко дете дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие, които се предоставят съобразно индивидуалните потребности на детето.

6. На децата в подготвителните групи в детските градини, които осъществяват задължително предучилищно образование, се извършва оценка на риска от обучителни затруднения. В 14-дневен срок преди края на учебното време на учебната година учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище. Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

7. Провеждането на ранното оценяване се наблюдава и подкрепя методически и от специалисти на Държавния логопедичен център и на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 11/16

2. Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището.

3. Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- занимания по интереси;
- грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

4. Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, установени след ранното оценяване по чл. 8, ал. 3, т. 1 и 2 от Наредба за приобщаващото образование, като :

- обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;
- индивидуална и групов работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения.

5. Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, което е включено в дейности, поне два пъти в рамките на учебната година въз основа на материали от дейността му - рисунки и други творчески работи на детето, както и в резултат на писмени становища от логопеда, психолога или от друг специалист за развитието на детето. За резултатите от напредъка на детето учителите изготвят доклад до директора. Материалите, становищата и докладът се съхраняват в детското портфолио и в личното образователно дело на детето

Екипната работа включва:

1. обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата

2. провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, съответно между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището, за:

- а) преглед и обсъждане на информацията по обучението и развитието на дете или ученик;
- б) набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за отделни деца

3. На родителя, представителя на детето или на лицето, което полага грижи за детето, се предоставя информация за работата с детето или ученика и при необходимост се кани на срещи

4. По време на срещите се води протокол, който се подписва от всички участници в срещата и се съхранява от координатора на координиращия екип.

5. Графикът на срещите се прилага към годишния план за дейността на детската градина и се актуализира при необходимост.

6. Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 и чл. 15, т. 3 от Наредба за приобщаващото образование включват:

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта,

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 12/16

глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - състав, група, ансамбъл, отбор и др.

Логопедичната работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се осъществява от логопеди в детски градини и включва:

1. превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности
2. диагностика на комуникативните нарушения;
3. корекционно-терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения;

- групова работа с логопед при нарушения на артикулацията и при нарушения на темпа и ритъма на речта (заекване) - от 2 до 3 деца, а при нарушения на писмената реч и при нарушения на математическите умения - от 3 до 5 деца;

- индивидуална работа с логопед - при останалите комуникативни нарушения и обучителни трудности;

4. консултативна дейност с учители и родители/представители на децата/лица, които полагат грижи за децата с комуникативни нарушения.

Логопедичната превенция на комуникативните нарушения и обучителни трудности включва:

- определяне на потребностите на децата от логопедична работа.

Логопедичната диагностика на комуникативните нарушения включва:

1. диагностика при нарушения на говора;
2. невропсихологична диагностика на входно и изходно равнище на деца от 3- до 6-годишна възраст
3. диагностика на езиковата компетентност на деца от 3- до 6-годишна възраст

Корекционно-терапевтичната дейност при установени индикации за комуникативни нарушения включва:

1. изготвяне на индивидуални програми за корекционно-терапевтична дейност за всички деца с комуникативни нарушения;

2. осъществяване на ранно логопедично въздействие при деца на 3 - 4-годишна възраст с комплексни комуникативни нарушения и с риск от обучителни затруднения; 31.3. провеждане на корекционно-терапевтична дейност с деца с комуникативни нарушения.

Консултативната дейност включва:

1. консултиране на учители за особеностите и потребностите на деца с комуникативни нарушения и предоставяне на методическа подкрепа при работата с деца с комуникативни нарушения;

2. консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите/представителите на децата/лицата, които полагат грижи за децата с комуникативни нарушения, за активно участие в логопедичния процес.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 13/16

ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование. Деца за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА С ГРУПИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА

1. Постоянно наблюдение: за редовното присъствие на децата в детската градина, за успеваемостта и дисциплината им. Разговори с децата, индивидуални срещи със семействата.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

2. Участие в Национални програми и Проекти за безвъзмездна финансова помощ за образователна интеграция на деца от етническите малцинства.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

3. Участие в дейности по изпълнение на проект „Равен достъп да образование в условия на криза“ и Проекти и Национални програми на МОН насочени към приобщаване и интеграция на децата от етническите малцинства и допълнителни дейности за усвояване на български език и развиване талантите на децата.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

4. Провеждане на информационни кампании сред родителите за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 14/16

5. Осигуряване на подкрепяща среда в групите за децата от етническите малцинства и включването им в общата образователна среда.

Срок :постоянен

Отг:учителки / мед.сестри

6. Осигуряване на учебни помагала и пособия, познавателни книжки за децата в групите на задължително предучилищно образование

Срок : 15.09.2023г.

Отг: директор

7. Индивидуална работа с децата и осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца , за които българския език не е майчин.

Срок:постоянен

Отг:учителки / мед.сестри

8. Осигуряване помощ и подкрепа на деца и родители и корекционна работа , свързана с формирането на здравно-хигиенни и културни навици.

Срок : постоянен

Отг:учителки/мед.сестри/пом възп.

9. Запознаване на останалите деца с историята, културата и празниците на другите етнически групи .

Срок : целогодишно

Отг:директор / учителки

10. Включване на родителите от етническите малцинства в родителските съвети по групите и в Обществен съвет.

Срок : м. IX - X. 2023 г.

Отг:директор/учителки/ мед.сестри

11. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

Срок:през учебната година

Отг:директор/учителки

12. Мотивиране на деца от ромски произход с изявени дарби, които да развиват своята дарба, чрез допълнителни занимания извън учебната програма.

Срок:през учебната година

Отг:директор/учителки

13. Организиране на тържества, изложби и дни на ромските празници с цел опознаване, запазване на културната идентичност на етноса.

Срок:през учебната година

Отг:директор/учителки

14. Подпомагане на децата от социално слаби семейства от етническите малцинства с помагала и дрехи , чрез сътрудничество с ЕФ и НПО.

Срок : постоянен

Отг: директор

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 15/16

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА С ДРУГИ УЯЗВИМИ ГРУПИ

ПОЛИТИКА	МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ	ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Осигуряване на позитивна образователна среда – атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата	1. Разработване на политики за ненасилие и изграждане на силна детска общност. 2. Диагностиране и консултиране на децата, с цел подпомагане на личностното им развитие. 3. Диагностиране и консултиране на деца с обучителни затруднения. 4. Проверка на дневниците във връзка с отсъствията 5. Своевременно информиране на родителите за отсъствията на децата. 6. Изграждане на ранна система за оповестяване на проблем с отпадане на децата от ЗПВ.	• приети на ПС политики и реализиран план за справяне с агресията и тормоза; • график от контролната дейност на директора и констативните протоколи; учители и директора; • констативни протоколи; • процедури за работа с деца в риск.
Повишаване качеството на образованието	1. Консултации с учителите, при проблеми в усвояване на учебния материал. 2. Квалификация на учителската общност с цел идентифициране и подкрепа на децата от уязвими групи	• график за консултативната работа. Брой проведени консултации; • удовлетвореност от обучението; • брой участници
Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности	1. Мониторинг на междуетническите взаимоотношения в детската общност	• констатации от мониторинга; • наличие или липса на междуетнически конфликти
Достъп до качествено образование за децата със СОП	1. Изграждане на система за работа с деца със СОП при наличието на такива. 2. Осигуряване условия за среда осъществяване на обща и допълнителна подкрепа на деца със СОП или от уязвими групи.	• наличие на квалифициран персонал; • наличие на достъпна среда
Повишаване участието и ангажираността на родителите	1. Приобщаване на родителите в процеса на образование, чрез активно работещ Обществен съвет. 2. Провеждане на индивидуални работни срещи с родителите на деца, в риск. 3. Провеждане на родителски ден	• активност на родителската общност при общи мероприятия; • брой проведени срещи и ефективност от тях – измерва се чрез промяната в ситуацията на детето.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 16/16

Подкрепа за развитието на децата от уязвими групи	1. Индивидуална работа 2. Партниране с извънучилищни институции	• намаляване на отсъствията, повишаване на резултатите • ефективност от съвместната дейност, брой срещи
Подпомагане на деца от уязвими групи, застрашени от преждевременно напускане, по финансови причини	1. Подпомагане на деца с трайни увреждания, и без родители. 2. Преодоляване от детето на еднократни социални обстоятелства	• нормативни документи; • приети нормативни документи от УН
Развитие на занимания по интереси	1. Използване на ресурсите по проекти, осигурили МТБ за работа с деца от уязвими групи. 2. Участие на деца в общински, национални и международни проекти, финансирани от различни донорски организации.	• активност на децата; • представителни изяви; • брой ателиета • брой участници, • проявен интерес към проектите; • подпомагане на дейността му от учителската колегия

Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към родителите

1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.
2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционално развитие на децата.
3. Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.
4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.
5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи за родителите с цел разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата от уязвими групи.
6. Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в училищни настоятелства и обществени съвети.

Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация. Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др. Дейностите по програмата дават възможност за равно третиране и равни възможности на всички участници, учители, партньори, независимо от пол, раса, религиозна принадлежност, възраст, увреждания, сексуална ориентация и пр.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителска общност. Всички

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	Програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на обучаеми от уязвими групи	Код в СУК: ОД_СР_22_00-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 17/16

участници в образователния процес (семейство, детска градина, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и в случаи на значителни промени в организацията на работа или на нормативните актове.

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.

2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред децата за решаване на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на някои пропуски при обучението им.

ДГ „Ран Босилек“

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 8/7

ДЕТСКА ГРАДИНА “ РАН БОСИЛЕК “ – ГР.ГАБРОВО
УЛ.” БАЛКАН “ № 2 / ТЕЛ : 808 216

ЗАПОВЕД

№ РД 04- 6 / 15.09.2023г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и във връзка с решение на педагогическия съвет с Протокол № 1 от 13.09.2023г.

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М:

1.Годишен план за образователна интеграция на децата от етническите малцинства в ДГ”Ран Босилек” през учебната 2023 / 2024 година.

С настоящата заповед да се запознаят всички заинтересовани лица за сведение и изпълнение.

Снежана Войчева
Директор на ДГ”Ран Босилек”

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 1/7

**ДЕТСКА ГРАДИНА “РАН БОСИЛЕК”-ГР.ГАБРОВО
УЛ.” БАЛКАН “ № 2 / ТЕЛ: 808 216**

 Утвърдил:
 Директор:
 / Снежана Войчева /

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦАТА ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА В ДГ “РАН БОСИЛЕК” ГР.ГАБРОВО ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023 / 2024 ГОДИНА

Планът е приет на заседание на Педагогически съвет с Протокол №1/13.09.2023 г. и утвърден със Заповед №РД 04- 6 /15.09.2023г.

Документ в съответствие с ISO 9001:2015
СУК разработена в съответствие с ЗПУО от 1.08.2016г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 2/7

Планът е разработен в съответствие със ЗПУО, ДОС за приобщаващо образование, Стратегията за развитие на детската градина.

Ценностите и принципите на демократичното общество и по-специално принципът за равенството и недискриминацията, както и международните стандарти в областта на правата на човека, закрилата на децата и защитата на малцинствата, са в основата на философските аспекти на образованието и образователната политика, която през последните години няколко български правителства се опитват да наложат. Принципът за осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички деца е основополагащ за интеркултурното образование и съобразен с различната степен на социална интеграция на отделните етнически малцинства. Той е залегнал и в Концепцията за Закон за училищното и предучилищното образование.

Образователната интеграция е институционален процес, при който образователни субекти, носители на етнокултурни специфики, си взаимодействат в единна образователна среда, като в процеса на обучение и възпитание формират интеркултурни компетентности и споделени граждански ценности, запазвайки своята етнокултурна идентичност и получавайки равни възможности за социална реализация. Утвърждаването на атмосфера за межкултурно опознаване, сътрудничество и сближаване и за повишаване на межкултурната диалогичност в мултиетничната среда е неизменна част от интеграционната политика.

Практическата реализация на този тип интеграция в българските детски градини се осъществява в следните направления:

- осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички деца;
- утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
- създаване на предпоставки за успешна социализация на децата от етническите малцинства;
- съхраняване и развиване на тяхната културна идентичност чрез изучаване на тяхната история и култура;
- поощряване на взаимното уважение, разбирателството и сътрудничеството между всички деца, независимо от етническата им принадлежност.

Децата от уязвимите малцинствени групи се нуждаят от допълнителна образователна подкрепа за изравняване на стартовите им позиции с тези на останалите деца.

Водещите принципи при разработване на Плана за образователна интеграция на децата от етнически малцинства са :

➤ **Законосъобразност** – съобразен е с Националната стратегия и Плана за действие по изпълнение на Националната стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етнически малцинства , ЗПУО, ДОС за приобщаващо образование

➤ **Кохерентност** – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и дейности при сътрудничество на всички заинтересовани страни

➤ **Партньорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, другите държавни институции и гражданското общество, на учителите и родителите в реализацията на политика за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 3/7

I. Анализ и оценка на дейностите по образователна интеграция на деца от етническите малцинства в ДГ „Ран Босилек“ през предходната учебна година

Голяма част от децата, чийто майчин език е различен от българския, срещат трудности в процеса на обучението, което често води и до социалното им изключване в училищната общност. Интеркултурното образование е един от водещите аспекти, по които трябва да се модернизира българската образователна система за да отговори на потребностите на тези, към които е насочено – децата и техните родители. Интеркултурното образование е образование, насочено както към децата от малцинствата, така и към тези от мнозинството с основна цел да формира взаимно познание, толерантност и приятелство сред всички.

В ДГ „Ран Босилек“ са предприети политики в областта на:

- интеркултурното образование;
 - умението за общуване с представители на различни култури;
 - съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение;
- При децата в предучилищна възраст се обръща особено внимание и на семейството като част от образователния процес. Основните проблеми, затрудняващи качествено образованието, равноправната интеграция и развиването на културната идентичност на децата от етническите малцинства и по - специално от ромското са следните :

1. Затруднена адаптация на децата от ромски произход в детската градина;
2. Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчното владение на българския език;
3. Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми;
4. Недостатъчна подготвеност на преподавателите за работа в мултиетническа среда;
5. Нередовно посещение и непълноценно участие в учебно - възпитателния процес и отпадане на децата от подготвителна група в детската градина;

Основните причини, поради които отпадат деца са:

1. Икономически – ниски доходи на семейството, безработни родители и др.;
2. Социални – родителска незаинтересованост, липса на контрол от страна на семейството, отрицателно въздействие на средата, лоши битови условия, влияние на различни криминогенни фактори и др.;
3. Личностни – липса на мотивация за учене, негативно отношение към образованието, трудности в общуването с учители и другите деца, личностни особености и др.;

II. Цели, задачи и дейности за образователна интеграция на децата от етническите малцинства в ДГ „Ран Босилек“ през новата учебна 2023 / 2024 година

През учебната 2023/2024 година детската градина ще се посещава от 15 деца от етническите малцинства и смесени бракове и тяхното разпределение по групи е както следва:

Брой деца от други етноси				
Детска ясла	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
1	2	3	4	5

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 4/7

ОСНОВНИ ЦЕЛИ :

1. *Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата от етническите малцинства.*
2. *Успешна социализация на децата от етническите малцинства, за формирането на ценностна система, основана на уважение към правата и свободата на всеки индивид, без дискриминация.*
3. *Превръщане на културното многообразие в източник и фактор за взаимно опознаване, духовно развитие и за създаване атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбиране.*

Тези общи цели ще се реализират чрез работа в следните направления:

Направление 1: Осигуряване на необходимите образователни условия и ресурси за реализиране процеса на интеграция на децата от етническите малцинства и за развиване на културната им идентичност,

Направление 2: Осигуряване на необходимите педагогически и административни кадри за реализиране на интеркултурно образование.

Направление 3: Осигуряване на ефективни механизми за реализация на целите на настоящия план

Направление 4: Включване на децата от етническите малцинства в извънкласни и извънучилищни форми на обучение.

Направление 5: Подпомагане на социално слабите деца, включително с учебници, учебни помагала и учебни пособия.

Направление 6: Прилагане на превантивни мерки за недопускане отпадането на децата от задължителна предучилищна възраст.

Направление 7: Допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа и взаимодействие в мултиетническа образователна среда.

Направление 8: Приобщаване на родителите на ромски деца към образователния процес и засилена работа с тези, които не подкрепят образованието на своите деца.

Направление 9: Стимулиране развитието и изявата на талантиливи деца от ромски произход.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ :

1. Пълноценна социализация на деца от етническите малцинства.
2. Осигуряване на институционална подкрепа за прилагане на интеркултурното образование и възпитание. Въвеждане на интеркултурния подход в цялостния образователно-възпитателния процес (в учебното съдържание, чрез извънкласни и извънучилищни дейности и др .)
3. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.
4. Интегриране към традиционните български и общочовешки ценности, при отчитане на неговата принадлежност към етническа, религиозна или специфична социокултурна общност.
5. Формиране на положително отношение към детската градина и създаване на мотивация за учене, особено за децата живеещи в среда, в която образованието не се възприема като ценност.
6. Противодействие срещу проявите на дискриминация в детското заведение.

ОСНОВНИ СРЕДСТВА за постигане на целите и задачите: играта, наблюдението, трудът, художествената практика на децата, празници, развлечения и др.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 5/7

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция;
- Намален дял на преждевременно напусналите образователната система;
- Повишен обхват на подлежащите на задължително предучилищно образование;
- Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда при наставничеството на новоназначени педагогически специалисти;
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда;
- Осигурена система от механизми за осъществяване на контрол върху резултатите от процеса на образователната интеграция.
- Осигурен баланс на мерките за приобщаване на деца от етническите малцинства в образователната система и в обществото и на мерките за съхраняване и развиване на тяхната специфична културна идентичност;

Принципи и условия за работа

1. Детето да се чувства ценено, обичано и значимо в детската градина.
2. Проява уважение към личността на детето, неговите интереси и потребности.
3. Поощряване на положителните и силни страни на детската личност.
4. Хуманизация на възпитателния процес.

Необходими ресурси за по-добра мотивация на децата и родителите за посещение на детската градина

1. Обогаляване на материалната база на детската градина – занимални, коридори, кабинети, разчупване на педагогическата среда.
2. Обособяване на кътове по интереси с помощта на родителите и децата
3. Осигуряване на безплатни подкрепителни закуски, учебни помагала и пособия, играчки и др.
4. Включване в Проекти и Национални програми на МОН насочени към приобщаване и интеграция на децата от етническите малцинства и допълнителни дейности за усвояване на български език и развиване талантите на децата.
5. Работа с родителите:
 - 5.1. Провеждане на родителски срещи.
 - 5.2. Индивидуални и групови разговори за приобщаване на родителите към възпитателно образователния процес, протичащ в детското заведение.
 - 5.3. Включване на родителите в дейности на детската градина и групата: почистване на двора и района около градината съвместно с екипа от детската градина, участие при организиране на материалната среда на занималнята, включване в инициативите на детската градина и Училищното настоятелство / Обществен съвет и др.
 - 5.4. Присъствие и участие при провеждане на тържествата на градината и по групите.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 6/7

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА

1. Постоянно наблюдение: за редовното присъствие на децата в детската градина, за успеваемостта и дисциплината им. Разговори с децата, индивидуални срещи със семействата.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

2. Участие в Национални програми и Проекти за безвъзмездна финансова помощ за образователна интеграция на деца от етническите малцинства.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

3. Участие в дейности по изпълнение на проект „Равен достъп до образование в условия на криза“ и Проекти и Национални програми на МОН насочени към приобщаване и интеграция на децата от етническите малцинства и допълнителни дейности за усвояване на български език и развиване талантите на децата.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

4. Провеждане на информационни кампании сред родителите за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

5. Осигуряване на подкрепяща среда в групите за децата от етническите малцинства и включването им в общата образователна среда.

Срок : постоянен

Отг: учителки / мед.сестри

6. Осигуряване на учебни помагала и пособия, познавателни книжки за децата в групите на задължително предучилищно образование

Срок : 15.09.2023г.

Отг: директор

7. Индивидуална работа с децата и осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца , за които българския език не е майчин.

Срок: постоянен

Отг: учителки / мед.сестри

8. Осигуряване помощ и подкрепа на деца и родители и корекционна работа , свързана с формирането на здравно-хигиенни и културни навици.

Срок : постоянен

Отг: учителки/мед.сестри/пом възп.

9. Запознаване на останалите деца с историята, културата и празниците на другите етнически групи .

Срок : целогодишно

Отг: директор / учителки

10. Включване на родителите от етническите малцинства в родителските съвети по групите и в Обществен съвет.

Срок : м. IX - X. 2023 г.

Отг: директор/учителки/ мед.сестри

Документ в съответствие с ISO 9001:2015
СУК разработена в съответствие с ЗПУО от 1.08.2016г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО		
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_079 BG	ДГ „Ран Босилек“	
Версия 01/ 30.09.2016	План за интеграция на децата от етнически малцинства	Код в СУК: ОД_СР_25_05-01
Изменение от дата: първичен		Лист: 7/7

11. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

12. Мотивиране на деца от ромски произход с изявени дарби, които да развиват своята дарба, чрез допълнителни занимания извън учебната програма.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

13. Организиране на тържества, изложби и дни на ромските празници с цел опознаване, запазване на културната идентичност на етноса.

Срок: през учебната година

Отг: директор/учителки

14. Подпомагане на децата от социално слаби семейства от етническите малцинства с помощала и дрехи, чрез сътрудничество с ЕФ и НПО.

Срок : постоянен

Отг: директор

ДГ „Ран Босилек“